

Monumentnummer*: 523035

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 21 mei 2002
Kadaster deel/nr 82882/106

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Lent Nijmegen Gelderland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Lent C 1460

Omschrijving**

Inleiding

De Hervormde/Gereformeerde KERK van Lent heeft als architectonische hoofdvorm een rechthoekige zaal met gedeeltelijk ingebouwde toren aan de korte voorzijde. De zaalkerk heeft vermoedelijk een laat-dertiende eeuwse kern. De eerste vermelding dateert van 1329. Uit de rekening van de officiaal van de aartsdiaken ten dom uit 1500 blijkt dat de kerk aan St. Maarten was gewijd. Na de Hervorming hebben de protestanten de kerk in gebruik genomen. Sedertdien zijn er twee branden in het kerkgebouw geweest. Na de eerste brand in 1585 is de absis gesloopt. De Engelsen hebben in 1794-1795 het interieur in brand gestoken. Het grondplan en de hoofdvorm (m.u.v. de absis) van de kerk is vermoedelijk eeuwenlang ongewijzigd gebleven. In 1886 zijn een toren en een extra buitengevel aan de kerk toegevoegd. De vroeg-twintigste eeuwse consistorie aan de achterzijde van de kerk (ter plaatse van de vroegere absis) is onlangs vervangen door nieuwbouw. Deze moderne consistorie valt buiten de bescherming.

Het vrijstaande kerkgebouw bevindt zich in de bebouwde kom van Lent en staat aan de oostzijde van de Pastoor van Laakstraat. Direct evenwijdig aan deze straat loopt de snelweg Nijmegen - Arnhem. De kerk is met de voorgevel en toren naar genoemde verkeerswegen gericht. De nok van het dak van de zaalkerk staat loodrecht hierop. De kerk wordt van de openbare weg gescheiden door een klein voorplein.

Omschrijving

De KERK bestaat uit een rechthoekige zaal met schilddak en een gedeeltelijk ingebouwde toren op vierkante grondslag aan de voorzijde. De derde geleding van de kerktoren steekt door de nok van het schilddak heen en wordt afgesloten door een ingesnoerde

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

naaldspits. De torenspits is gedekt met leien en wordt bekroond door een windwijzer in de vorm van een haan met richting-aanduidingen. Het dak van de zaal is ingeknikt en heeft een overstek ten gevolge van de oude dakhelling en de extra buitenmuur. Het dak watert af via zinken mastgoten. Het dak is gedekt met gesmoorde oud-Hollandse pannen. De bakstenen GEVELS zijn in kruisverband gemetseld en voorzien van een waterslaglijst ter hoogte van de vensterdorpels. De gecementeerde plint heeft eveneens een waterslaglijst. De voorgevel en de toren zijn wit gepleisterd. De uitgespaarde gevelopeningen van de zaal zijn spitsboogvormig afgesloten. In de toren zijn de openingen rondboogvormig afgesloten.

De symmetrisch ingedeelde VOORGEVEL heeft aan weerszijden van de toren een spitsboogvenster met Y-vormige indeling en glas-in-lood. De gepleisterde vensteromlijsting is voorzien van een sluitsteen. De toren heeft een driedelige geleding. De geledingen worden gemarkeerd door een waterslaglijst en een kleine inspruing. De hoeklisenen zijn met elkaar verbonden door (rond-)bogen. De onderste geleding heeft aan de voorzijde een rondboogportaal met dubbele paneeldeur en een geprofileerde gepleisterde omlijsting met dito sluitsteen. Boven de entree is een gedenksteen ingemetseld met het opschrift: "MONUMENTUM HOC. / HUIC TEMPLO 1659 RESTAURATO / ADSTRUCTUM / CURA ET AUSPICIO / DOMINORUM / C.H. BERCHOFF VDM TRI / I.H. DE RANITZ & I. RIJNDERS / PRESBYTERORUM / UT ET / VIRORUM / E. DERXSEN & C. CRIJNEN / DIACONORUM / ANNO / (C)I)CCLV". Boven deze steen is een geblokte segmentboog met sluitsteen aangebracht. De tweede geleding van de toren heeft aan de voorzijde een oculus gevat onder een gestucte rondboog. De derde geleding fungeert als klokkenverdieping. De voor-, linker- en rechterzijde hebben rondboogvormige galmgaten met houten persiennes. De twee galmgaten aan de achterzijde zijn rechthoekig van vorm. In de toren een klokkenstoel met luidklok van M. Fremy, 1683, diam. 73 cm.

De identieke LINKER en RECHTER ZIJGEVEL hebben een regelmatige indeling, bestaande uit drie spitsboogvensters. Het middelste venster van beide gevels is blind uitgevoerd. De overige vensters hebben een Y-vormige indeling en gekleurd glas-in-lood. In de ACHTERGEVEL bevinden zich twee identieke spitsboogvensters. Het glas-in-lood met de tekst "ERE ZIJ GOD / VERBLIJDT U IN DE HERE" dateert uit 1955.

Het INTERIEUR bestaat uit een rechthoekige ruimte met een gestuct spiegelgewelf (vlak plafond met koven aan de vier zijden). Voorin de kerk bevindt zich een houten orgeltribune met een gesloten balustrade van houten panelen en een éénklaviers balustrade orgel met 8 registers gemaakt door de fa. F.W. Kam uit Delfshaven in 1855. De tribune wordt ondersteund door ionische zuilen. Boven het middenpad hangen twee koperen kroonluchters met elk acht armen uit de 17de eeuw. Onder het middenpad bevindt zich een graf van een man en een vrouw met twee wapenschilden (1708). Achterin de kerk hangen twee van elders afkomstige 19de eeuwse kroonluchters. Tegen de achterwand bevindt zich een eenvoudige houten kansel uit de eerste helft van de 19de eeuw: een bewerkte achzijdige paal waarop een veelhoekige kuip met borstwering, lezenaar en klankbord.

Waardering

Hervormde/Gereformeerde KERK van Lent.

- Van architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een historisch gegroeid kerkgebouw met een middeleeuwse kern en een overwegend 19de eeuws exterieur: een laat-19de eeuwse modernisering van een laat-gotisch kerkje. De hoofdvorm en het grondplan van de zaalkerk is vermoedelijk eeuwenlang ongewijzigd gebleven, met uitzondering van de gesloopte absis en de in 1886 toegevoegde toren aan de voorzijde. Het object is, mede vanwege de bijzondere ouderdom, van bijzonder belang voor de geschiedenis van de architectuur (bouwhistorische waarde). Het interieur bevat bijzondere onderdelen, zoals een 19de eeuws orgel, 17de eeuwse

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

kroonluchters, een vroeg 18de eeuws kerkgraf, een 19de eeuwse kansel en een luidklok uit 1683.

- Van stedenbouwkundige waarde als essentieel onderdeel van de historisch gegroeide dorpskern van Lent. Op zichzelf èn in relatie met de identiek georiënteerde rooms-katholieke kerk even verderop aan de Pastoor van Laakstraat, is de kerk van bijzondere betekenis voor het aanzien van Lent.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk